

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6	ใบความรู้ที่ 7	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 10
วิชา ศ 43101	เรื่อง วิวัฒนาการของคนตรี ที่บ้านล้านนา	ประกอบการสอนชั่วโมงที่ 19

ประวัติและการวิวัฒนาการคนตรีที่บ้านภาคเหนือ (ล้านนาไทย)

ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน คนตรีที่บ้านภาคเหนือไม่มีหลักฐานยืนยันแน่ชัด อาจเนื่องมาจากไม่ได้รับการเหลียวแลจากผู้มีอำนาจในการปกครอง และนักวิชาการในสมัยก่อน จึงถูกบิดเบือน ทำให้ตกหล่นสูญหายจากนักพงศาวดารและนักประวัติศาสตร์ จึงเป็นหน้าที่ของประชาชน แต่ละท้องถิ่น ที่พยายามอนุรักษ์สืบทอดต่อกันมาอย่างง่าย ๆ ตามประสาชาวบ้านไม่มีหลักเกณฑ์และข้อบังคับใดๆ ประกอบกับชาวบ้านล้านนาส่วนใหญ่ ประกอบอาชีพทางการเกษตร จึงไม่ได้ยึดการเล่นคนตรีเป็นอาชีพ หรือให้ความสนใจฝึกหัดคนตรีอย่างจริงจัง ส่วนมากจะใช้เพื่อผ่อนคลายอารมณ์และใช้เสียงคนตรีเป็นเพื่อนในการเดินทางไปแคว่สาวหรือเดินทางกลับเคหสถานของตน เครื่องดนตรีล้านนาได้ถูกกล่าวถึงครั้งแรกในพงศาวดารล้านช้าง (ศรีสัตตนาคนหุต) เมื่อประมาณพุทธศักราชที่ 13 กล่าวไว้ว่า พญาแสน ได้ส่งพวกทูตมาบอกกล่าวแนะนำ ให้ผู้คนรู้จักคนตรี เช่น ข้อง กลอง ปี่พาทย์ พิณเป็ญะ สอนเพลงกลอน (จ้อย ซอ คำว) การฟ้อน ตีฉิ่ง และตีฉาบ เป็นต้น ต่อมาในพุทธศตวรรษที่ 19 หลังจากพระญามังราย ได้สถาปนาเมืองเชียงใหม่เป็นราชธานี ของอาณาจักรล้านนา พระองค์ทรงพัฒนาบ้านเมืองด้านต่าง ๆ สืบเนื่องต่อกันมา จนกระทั่งแผ่นดินล้านนารวมเป็นส่วนหนึ่งของประเทศไทย ล้านนาเคยตกอยู่ภายใต้การปกครองของอาณาจักรอื่นบ้าง แต่ไม่ได้ทำให้สภาพความเจริญรุ่งเรืองทางด้านศิลปวัฒนธรรมของล้านนาค่อยลงไป วัฒนธรรมทางด้านล้านนายังคงมีอยู่สืบต่อมาจนถึงปัจจุบัน ไม่ว่าจะด้านภาษา ขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปะ นาฏศิลป์ และคนตรี เครื่องดนตรีล้านนา ส่วนใหญ่จะมีน้ำหนักเบา สามารถนำติดตัวไปได้ง่าย เช่น ขลุ่ย สะล้อ ซึ่ง ส่วนการประดิษฐ์รูปร่าง หรือ โครงสร้าง ของเครื่องดนตรีแต่ละชนิด ก็ไม่มีการบอกหรือบังคับไว้ชัดเจน ว่าต้องกว้างยาวเท่าไร โดยจะรับเอาแบบอย่างและกรรมวิธีการทำสืบต่อจากบรรพบุรุษ การบรรเลงก็เช่นกัน ไม่มีกฎเกณฑ์ที่แน่ชัด ส่วนใหญ่จะเป็นการเล่นเสียงธรรมชาติ และเป็นลำนำหรือทำนองสั้น ๆ ง่าย ๆ บรรเลงกลับไปกลับมาจนพอใจ จึงจะหยุดเปลี่ยนเพลงใหม่

แบบประเมินการนำเสนอผลงาน

ชื่อกลุ่มที่รับการประเมิน.....

เรื่อง วัตกรรมการของคนตรีพื้นบ้านล้านนา หน่วยการเรียนรู้ที่ 10

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง บอกวัตกรรมการของคนตรีพื้นบ้านล้านนาได้ถูกต้อง

เกณฑ์	ระดับคุณภาพ				
	4 (ดีเยี่ยม)	3 (ดี)	2 (พอใช้)	1 (ปรับปรุง)	รวม
1. ความถูกต้อง ครบถ้วน ของข้อมูล					
2. ความมั่นใจของผู้นำเสนอ					
3. ตรงต่อเวลา					
4. กลวิธีการนำเสนอ					
5. ความพร้อมเพียงของกลุ่ม					
	รวมคะแนน				

หมายเหตุ

เกณฑ์การประเมิน

ดีมาก = 4 คะแนน

ดี = 3 คะแนน

พอใช้ = 2 คะแนน

ควรปรับปรุง = 1 คะแนน

ระดับคุณภาพ

ดีมาก = 16 – 20 คะแนน

ดี = 11 – 15 คะแนน

พอใช้ = 6 – 10 คะแนน

ควรปรับปรุง = 1 – 5 คะแนน

ช่วงคะแนน

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับพอใช้ขึ้นไป

แบบประเมินคุณลักษณะ : การทำงานร่วมกับผู้อื่น

ชื่อกลุ่มที่รับการประเมิน.....

เรื่อง วิชาพัฒนาการของดนตรีพื้นบ้านล้านนา หน่วยการเรียนรู้ที่ 10

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง บอกวิชาพัฒนาการของดนตรีพื้นบ้านล้านนาได้ถูกต้อง

พฤติกรรมบ่งชี้ 1. การดำเนินงานยึดเป้าหมายของกลุ่ม 2. มีปฏิสัมพันธ์ร่วมกับกลุ่ม 3. แสดงความคิดเห็นสนใจความรู้สึกและยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น 4. ปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมาย

เกณฑ์	ระดับคุณภาพ			
	4 (ดีเยี่ยม)	3 (ดี)	2 (พอใช้)	1 (ปรับปรุง)
คุณลักษณะ : การทำงาน ร่วมกับผู้อื่น	ร่วมกำหนด เป้าหมายของกลุ่ม อย่างแข็งขัน ปฏิบัติงานตามที่รับ มอบหมาย และ ข้อตกลงของกลุ่ม จนสำเร็จ มี ปฏิสัมพันธ์ร่วมกับ กลุ่มด้วยความเอาใจ ใส่และ <u>แสดงความ</u> <u>คิดเห็นโดยคำนึงถึง</u> <u>ความรู้สึกของผู้อื่น</u> <u>และยอมรับความ</u> <u>คิดเห็นของผู้อื่น</u>	ร่วมกำหนด เป้าหมายของกลุ่ม อย่างแข็งขัน ปฏิบัติงานตามที่รับ มอบหมายและ ข้อตกลงของกลุ่ม จนสำเร็จมี ปฏิสัมพันธ์ร่วมกับ กลุ่มด้วยความเอา ใจใส่และ <u>แสดง</u> <u>ความคิดเห็นยังไม่</u> <u>คำนึงถึงความรู้สึก</u> <u>ของผู้อื่น และ</u> <u>ยอมรับความ</u> <u>คิดเห็นของผู้อื่น</u> <u>บางประเด็น</u>	ร่วมกำหนด เป้าหมายของ กลุ่มอย่างแข็งขัน ปฏิบัติงานตามที่ รับมอบหมาย และข้อตกลงของ กลุ่มจนสำเร็จ มี ปฏิสัมพันธ์ ร่วมกับกลุ่มไม่ ค่อยเอาใจใส่และ <u>ไม่แสดงความ</u> <u>คิดเห็นในงาน</u> <u>กลุ่ม</u>	ร่วมกำหนด เป้าหมายของ กลุ่มอย่างแข็ง ขัน แต่ไม่ ปฏิบัติงาน ตามที่รับ มอบหมาย และข้อตกลง ของกลุ่ม ขาด แสดงความ คิดเห็นและ <u>ไม่</u> <u>ยอมรับความ</u> <u>คิดเห็นของ</u> <u>ผู้อื่น</u>

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้เป็นรายบุคคล (คุณธรรม จริยธรรม)

เรื่อง วัตฒนาการของดนตรีพื้นบ้านล้านนา หน่วยการเรียนรู้ที่ 10

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง บอกวัตฒนาการของดนตรีพื้นบ้านล้านนาได้ถูกต้อง

เลข ที่	ชื่อ - นามสกุล	ระดับคุณภาพ					หมายเหตุ
		ความรับผิดชอบ	มีระเบียบวินัย	มีสัมมาคารวะ	ตรงต่อเวลา	รวมคะแนน	
		5	5	5	5	20	

หมายเหตุ

เกณฑ์การประเมิน

ดีมาก	=	4	คะแนน
ดี	=	3	คะแนน
พอใช้	=	2	คะแนน
ควรปรับปรุง	=	1	คะแนน

ระดับคุณภาพ

ดีมาก	=	16 – 20	คะแนน
ดี	=	11 – 15	คะแนน
พอใช้	=	6 – 10	คะแนน
ควรปรับปรุง	=	1 – 5	คะแนน

ช่วงคะแนน

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับพอใช้ขึ้นไป

